Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT, TOERISME EN JEUGD

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Uitstel Uitgaventoetsing Handhaving EPC en EPB

Samenvatting

In uitvoering van het Regeerakkoord en de mededeling aan de Vlaamse regering van 14 februari 2025 worden 16 uitgaventoetsingen voorzien. Uitgaventoetsing 9 betreft "Handhaving EPC en EPB".

Vooropgestelde timing voor beschikbaarheid van finaal ontwerprapport was 1/07/2026. Om de projectgroep toe te laten deze uitgaventoetsing kwalitatief af te ronden, wordt deze timing bijgesteld naar 31/10/2026.

1. SITUERING

Op 14 februari 2025 besliste de VR via mededeling om deze legislatuur 16 spending reviews op te starten.[1] Een uitgaventoetsing wordt in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (art. 10, §1) gedefinieerd als: "systematische, diepgaande en specifieke onderzoeken van uitgavencategorieën met een substantiële budgettaire impact om bij constant beleid de doeltreffendheid of doelmatigheid van het beleid te verbeteren."

Van de 16 uitgaventoetsingen is het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) verantwoordelijk voor/betrokken bij de uitvoering van drie uitgaventoetsingen:

- Handhaving van EPC en EPB
- Evaluatie van de voornaamste uitgaven van het Vlaams klimaatfonds (excl. ICL) met het oog op een effectievere besteding in het kader van het realiseren van de aangegane doelstellingen
- ICL in een internationale vergelijking (i.s.m. WEWILS)

De uitgaventoetsing *ICL in een internationale vergelijking* werd intussen afgerond.

Wat de uitgaventoetsing *Handhaving EPC en EPB* betreft nam de Vlaamse Regering op 18/7/2025 akte van het plan van aanpak dat werd voorbereid door de projectgroep. De projectgroep bestaat uit vertegenwoordigers van het VEKA en dFB en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Waals Gewest. Vooropgestelde timing voor beschikbaarheid van finaal ontwerprapport was 27/03/2026. Via mededeling aan de VR van 13 maart 2026 werd beperkt uitstel verleend tot 1 juli 2026.

[1] Zie mededeling VR 2025 1402 MED.0035/1Bis.

2. **ST**A**N**D **V**A**N** ZAK**EN**

In een eerste fase werd in overleg met de projectgroep de scope van de uitgaventoetsing verder verfijnd. De verschillende handhavingsprocessen EPB en EPC, samen met de reële personeelsinzet en de reële uitgaven en inkomsten per subproces over de verschillende jaren heen werden vervolgens door het VEKA in kaart gebracht en verwerkt tot een eerste ontwerprapport dat begin februari 2026 werd besproken in de projectgroep en werd toegelicht aan de stuurgroep uitgaventoetsingen op 20 februari 2026. De stuurgroep heeft, naast enkele algemene aanbevelingen, benadrukt dat de analyse niet beperkt mag blijven tot een klassieke uitgaventoetsing, waarbij voornamelijk naar budgettaire aspecten wordt gekeken. De stuurgroep adviseerde om te bekijken hoe het uiteindelijke doel – een energie-efficiënt gebouwenpark – het meest effectief kan worden bereikt en daarbij te analyseren welke rol handhaving speelt in het realiseren van dit doel en welke onderdelen van het handhavingsbeleid hieraan bijdragen. Door deze bredere benadering ontstaat een meer omvattend beeld van de effectiviteit van het beleid en kunnen eventuele verbeterpunten beter worden geïdentificeerd.

Naast het in kaart brengen van de eigen handhavingsprocessen werd in een tweede fase overleg opgestart om een vergelijking op hoofdlijnen te maken met de handhaving in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest en een andere Europese lidstaat, in casu: Nederland die allen eveneens in uitvoering van de Europese EPBD-richtlijn handhavingsprocessen hebben opgezet. Uit deze vergelijking zullen mogelijke lessons learned worden geïdentificeerd. Op basis van het eerste ontwerprapport, de feedback van de stuurgroep uitgaventoetsing hierop en de beschikbare info uit de vergelijking met andere gewesten en Nederland zullen de onderzoeksvragen verder worden uitgediept en verwerkt tot een ontwerp eindrapport.

Deze tweede fase heeft vertraging opgelopen aangezien binnen het VEKA prioriteit werd gegeven aan de omzetting van de EPBD-richtlijn, die onderdeel uitmaakt van het Fit for 55 pakket. De niet-tijdige omzetting van de richtlijn leidt tot inbreukprocedures, en mogelijks boetes.

De projectgroep vraagt daarom uitstel tot 31/10/2026.

3. **VERV**OL**GST**APP**EN**

Binnen de projectgroep zal een ontwerp eindrapport worden opgeleverd ten laatste in de loop van midden oktober, waarna het advies van de Inspectie van Financiën en een externe reviewer zal worden ingewonnen en verwerkt. Het ontwerp eindrapport zal vervolgens ten laatste op 31/10/2026 aan de stuurgroep uitgaventoetsingen worden bezorgd.

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE